

Rellotge de sol de tarda de la Casa de la Vila

Arenys de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Riera del Bisbe Pol, núm. 1
Emplaçament Nucli antic

Coordenades:

Latitud: 41.57946
Longitud: 2.55161
UTM Est (X): 462622
UTM Nord (Y): 4603183

Classificació

Número de fitxa 08006 - 354
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Any 1763
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: L'Ajuntament d'Arenys de Mar, amb el suport del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC) de la Generalitat, va dur a terme els treballs de recuperació l'any 2022.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament d'Arenys de Mar (Riera del Bisbe Pol, núm. 8, 08350 Arenys de Mar)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart

Descripció

Relloctge de sol situat a la façana orientada a sud-oest de la Casa de la Vila, entre els finestrals de la primera i segona planta. És del tipus vertical declinant. Les seves mides són aproximadament de l'ordre dels tres metres d'alçada.

S'observa un pla vertical policromat, emmarcat, de gran bellesa, amb motllures pintades a la part superior, coincidint amb l'època de màxim esplendor, però alhora en una època on els rellotges mecànics ja començaven a assolir un alt grau de perfecció. Sembla que hi ha almenys dos rellotges superposats realitzats damunt d'un suport de calç. El darrer d'ells quedaria parcialment cobert per una capa de morter de calç que se supliria per un ramell daurat i el cortinatge.

El rellotge visible actualment, està inserit en una sanefa en forma d'arpa de tonalitats blavoses. Al seu interior, s'hi ha esgrafiat un rectangle de color vermell. A la part superior, un astre solar antropomorf. S'hi poden identificar els ulls ametllats amb pestanyes i la nineta de color blau mirant cap el cel. Celles i plec superior, nas i llavis amb plec inferior de la barbeta, de color vermell. Les galtes semblen tenir color rogenc. A la part superior s'hi observa un cercle solar amb raigs de color groc i vermell, que podria pertànyer a un rellotge més antic. Del sol neixen nou línies solars, també lleugerament esgrafiades, que senyalen, de les 10 del matí fins les 6 de la tarda. Les úniques xifres que s'hi poden veure són del tipus àrab: les 10 i les 11 que semblen fetes a posteriori. Però les onze estan mal col·locades. Les 12 del migdia corresponen a l'hora de l'Àngelus, paral·lela al centre superior del dosser. El color d'aquest i de les línies horàries sembla coincidir.

El requadre situat a l'interior del cortinatge sembla tenir un fons blavós però no s'identifica res més. Fa pensar a la ubicació d'un possible lema. Els branquillons daurats recorden les branques d'olivera.

És, sobretot, a la part superior del rellotge, per sobre del sol on s'observen restes d'altres dibuixos i policromies diferents que indiquen clarament la presència d'un rellotge més antic, decorat i policromat.

A la part inferior, actualment protegida, s'hi va pintar un requadre de color gris amb línies de color negre i l'article de la Constitució de Cadis esmentat anteriorment, escrit en majúscules.

Observacions:

Aquest rellotge no consta a l'Inventari de Rellotges de sol dels Països Catalans de la Societat Catalana de Gnomònica.

Història

Durant l'any 2021 s'iniciaren les tasques de manteniment de les façanes de l'Ajuntament d'Arenys de Mar posant al descobert dos rellotges de sol visibles des de la Plaça de la Vila i del carrer Ample; un de matí i un de tarda, realitzats ambdós per quadranters del segle XVIII. Amb el suport del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC) s'iniciaren els treballs de recuperació i conservació.

El rellotge de la façana del carrer Ample, correspon a un rellotge realitzat l'any 1763 on la restauradora determinà tres etapes decoratives superposades entre els segles XVIII i XIX. La pintura visible actualment correspon a la primera etapa, ja que les pintures són d'una excel·lent qualitat.

El rellotge de la façana de la Plaça de la Vila, de gran bellesa, conté a la seva part inferior, un text que reproduïx l'article 373 de la Constitució de Cadis de 1812 "*TODO ESPAÑOL TIENE / DERECHO DE REPRESENTAR A LAS CORTES O / AL REY PARA RECLAMAR LA OBSERVANCIA / DE LA CONSTITUCION. Const. Esp. TX unico Art 373*". La Comissió del Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic del municipi acordà tapar la inscripció, per tal de protegir-la.

Durant els treballs de conservació, la restauradora localitza tres elements murals, realitzats entre els segles XVIII i XIX, datables de quan l'edifici era un hostel i posteriorment, a partir de 1772 quan ja esdevé Casa de la Vila. A la part superior del quadrant hi ha el rellotge realitzat al segle XVIII, amb tota probabilitat en el mateix moment que el rellotge que hi ha a la façana de llevant-migdia. En segon lloc hi ha un cortinatge que segons la restauradora podria haver emmarcat una placa, però que potser correspon a una decoració afegida posteriorment al rellotge, per dignificar-lo com un lema. Finalment, a la part inferior, s'hi localitzà el text que reproduïx l'article 373 de la Constitució espanyola de 1812 que segurament fou pintat durant el Trienni Liberal (1820-1823).

Bibliografia

GRANERO, Marina (2022). *Conservació i restauració de les pintures murals de la façana de l'Ajuntament d'Arenys de Mar. Informe d'Intervenció*. Inèdit.

Enllaços d'interès:

[Web de l'Ajuntament](#)

